

Referat despre trasaturile generale ale pastelurilor lui Vasile Alecsandri

a). Scrise dupa varsta de 40 de ani si publicate, in majoritate, in revista Convorbiri literare (1868 -1869), Pastelurile reconstituie succesiunea anotimpurilor intr-un peisaj romanesc de coline si campii animate de prezenta oamenilor: "De fapt, pastelurile lui Alecsandri sunt un fel de calendar al spatiului rural si al muncilor campenesti respective (toamna, iarna, primavara, vara). Virgil in Georgice, prin James Thompson, Saint-Lambert si Dellile isi gasesc un imitator in Principatele Unite" (Calinescu).

1. Spatiul ciclului de Pasteluri este mosia de la Mircesti ale carei repere sunt: conacul, malul Siretului, lunca din Mircesti. Este un topos al contemplatiei senine, care se constituie la interferenta dintre lumina si umbra, real si fabulos, existent si iluzoriu, in tuse delicate ca intr-un tablou impresionist. Exista, in acest topos, mai intai un spatiu interior al intimitatii si al visarii senine: conacul din Mircesti; in serile de iarna perdelele "lasate" confera camerei atributele unui loc magic, propice jocului imaginatiei:

"Afara ploua, ninge! Afara-i vijelie, Si crivatul alearga pe campul innegrit; Iar eu, retras in pace, astept din cer sa-mi vie O zana dragalasa cu glasul aurit".

(Serile la Mircesti).

Exista, de asemenea, un spatiu exterior privit ca un tablou familiar, "prin care poetul se misca fara a se simti invadat de nelinistea necunoscutului (G. Gana); ochiul contemplativ se fixeaza asupra unor intinderi largi, ale caror repere scot la iveala ipostaze arhetipale:

- pamantul ca substitut al marii generative din mit, devine spatiu al incoltirii miraculoaselor seminte, loc in care se repeta, in fiecare primavara, Creatia dintai:

"Samanatorii harnici, cu sacul subsuoara, Pasescu-n lungul brazdei pe fragedul pamant; Pe culme, pe valcele se suie si coboara

Svarlind in a lor cale seminta dupa vant.

Din ziori si pana-n noapte tot graul sa rasara;"

("Samanatorii")

Siretul ("care-n veci curge") devine o ipostaza a raului heraclitic, pentru ca, pe malurile lui, se aud pasii timpului: in pastelul Malul Siretului poetul contempla peisajul unei dimineti de vara, cand luminile si umbrele se intrepatrund predispunand la meditatie. Tabloul se constituie la granita dintre real si iluzoriu: "Aburii usori ai noptii" sunt comparati cu niste "fantasme", Siretul se dilata fabulos devenind "balaur", in timp ce valurile, in lumina rasaritului sunt comparate cu "solzii lui de aur".

Natura, privita din interior, este spatiul unei continue miscari prin care se realizeaza multiplele forme ale vietii; necontenit, Creatia universala isi pune in miscare monadele in heracliteana curgere care transforma durata in eternitate:

"Cand o salcie pletoasa lin pe balta se coboara Cand o mreana salta-n aer dup-o viespe

Referate

Referate, Comentarii, Eseuri, Caracterizari
<http://referatenoi.ro>

sprinteioara Cand salbaticele rate se abat din drumul lor, Batand apa-ntunecata de un nour trecator ". Imaginea raului "care-n veci curge" trimite la cunoscuta tema a devenirii din Heraclit.

Campia ca spatiu al terorii hibernalului in care "ceva din oroarea italica a lui Ovid pentru gerul scitic a trecut si la poetul roman"(G. Calinescu). Poezia Miezul iernei descrie tabloul unei naturi incremenite intr-o noapte geroasa de iarna; imaginile se plaseaza la limita dintre senzorial si iluzoriu prin folosirea repetata a verbului "a parea". Este un tablou care se ofera si se refuza in acelasi timp, cunoasterii, natura fiind vazuta de la distanta. Constituit, din contururi dure ("cer otelit", "zapada cristalina" comparata cu un "un lan de diamanturi"), tabloul impresioneaza prin vastitate bidimensionala: pe verticala, fumurile, "albe" devin coloanele unui templu mare "unde luna isi aprinde farul tainic de lumina", iar pe orizontala, intinsa campie incremenita capata o solemnitate de inceput de lume. Ca si in alte pasteluri, elementul insufletit apare abia in final: "... In raza lunii o fantasma se arata/ E un lup ce se alunga dupa prada-i spaimantata".

in pastelul Iarna, ninsoarea capata proportii de potop biblic: "Ziua ninge, noaptea ninge, dimineata ninge iara!", iar autorul traieste spaima golului, ca si cand s-ar fi intors in prelume.

Uneori, spatiul descris in "Pasteluri" este static, elementul insufletit aparand abia in final ("Miezul iernei", "Sfarsit de toamna", "Iarna" s.a.). in aceste cazuri, pastelul este alcatuit din doua tablouri (neinsufletit / insufletit) privite, parca, de departe. Alteori, mai ales in pastelurile inchinate verii, impresia este de spatiu plin ("Balta", "Concertul in lunca").

2. Poetul descrie toate anotimpurile anului, dar se limiteaza la terestru, lui Alecsandri lipsindu-i fiorul cosmic din poezia eminesciana.

Un loc bine definit in rotatia anotimpurilor il ocupa omul, aflat in permanenta comunicare cu natura si infatisat in ipostazele primordiale ale muncii pamantului.

Ca si Virgiliu in "Georgice" Alecsandri aduce, in fiecare pastel, un elogiu existentei rustice, infatisand taranul intr-o stare de fericire deplina.

Un loc aparte in lirica peisagista a lui V. Alecsandri il ocupa "Mandarinul si "Pastel chinez" - creatii caracterizate de Calinescu drept "delicate ca niste desene pe porcelana".

Fiecare dintre tablourile descrise este vazut prin prisma unor profunde trairi afective, pastelurile fiind, (asa cum sublinia Maiorescu), descrieri ale unei naturi pentru care autorul nutreste "o simtire asa de curata si de puternica", incat se invecineaza cu sublimul.

b) Cele mai multe dintre pastelurile lui Alecsandri sunt alcatuite din doua parti: un tablou static (in prima) si aparitia elementului insufletit (in final).

c) Stilul pastelurilor prezinta mai multe trasaturi specifice; printre acestea, ar trebui sa fie "mentionata plasticitatea imaginilor artistice (care alcatuiesc, impreuna, o viziune senina, calma si gratioasa asupra naturii); de asemenea, multimea figurilor de stil (cu deosebire a epitetelor

Referate

Referate, Comentarii, Eseuri, Caracterizari

<http://referatenoi.ro>

ornante), echilibrul compozitiei, claritatea, simplitatea si armonia fac din aceste opere "o podoaba a literaturii romane indeobste" (T. Maiorescu).

Curentul literar in care se incadreaza "Pastelurile" este clasicismul.